

آرش سعیدی راد

کارشناس مسائل سیاسی و پژوهشگر مرکز مطالعات آمریکا

بحران سیاست خارجی جو بایدن از کابل تا کیف

استمرار مسیر شکست با ابزارهای توخالی

جو بایدن، نتوانسته ایده‌های مطرح خود را عملی کند و همه ایده‌های این دولت، توسط رویدادهایی بی‌اعتبار شده است.

جنگ روسیه - اوکراین

اگر بخواهیم یک پکیج برای تشریح بحران سیاست خارجی جو بایدن در نظر بگیریم، بدون شک یکی از آن‌ها، حمله روسیه به اوکراین است؛ چرا که این جنگ، نشان داد که سازمان پیمان آتلانتیک شمالی و ارزش‌های دموکراتیک - که دولت‌مردان آمریکا آن را نماد سیاست خارجی می‌دانستند - یک ابزار توخالی است. در واقع، پاسخ آن‌ها برای متحدان (به خصوص اوکراین)، نه الهام‌بخش بود و نه واقعیت تحریم‌های آن‌ها بر جنگ روسیه تأثیر داشت، بنابراین این جنگ، سیاست خارجی بایدن را با یک بحران آشفته روبه‌رو کرد.

با این‌که نیمه از زمان دولت بایدن می‌گذرد اما سیاست خارجی او، هنوز با امواجی از هرج و مرج و آشفتگی روبه‌رو است. در واقع، سیاست خارجی این دولت به یک بحران عمیق وارد شده، به گونه‌ای که ایده‌های این دولت برای ترمیم سیاست خارجی آمریکا - که از زمان دولت دونالد ترامپ در مسیر فراز و نشیب قرار گرفته بود - کارساز نبوده است. با این اوصاف، در این یادداشت تلاش می‌شود تا این موضوع بررسی شود که چرا سیاست خارجی دولت جو بایدن از کابل تا کیف، با بحران مواجه شده است؟

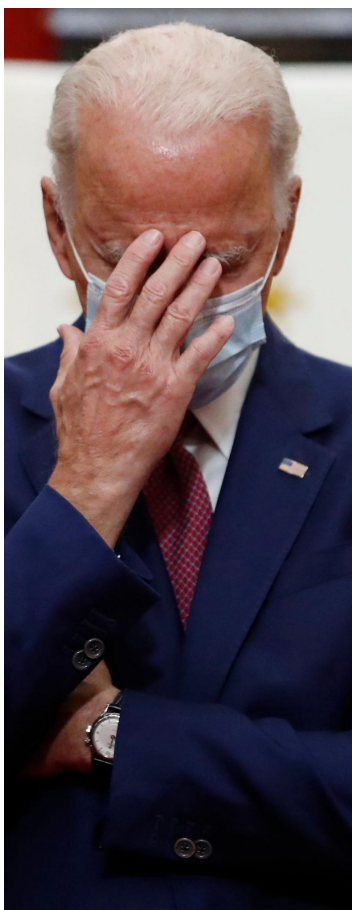
بدون شک ورود سیاست خارجی آمریکا به ورطه آشفتگی و هرج و مرج، از دوران دونالد ترامپ شروع شد؛ در واقع، یکی از دلایلی که دونالد ترامپ، نتوانست دوره ۸ ساله را در کاخ سفید تجربه کند، ناکارآمدی او در عرصه سیاست خارجی بود اما در حال حاضر، می‌بینیم که دولت جو بایدن نیز در این مسیر، نه تنها موفق نبوده بلکه به دلایلی در مسیر آشفتگی و بحرانی قرار گرفته است؛ زیرا تاکنون تیم

دعواهای سیاسی در کنگره

دولت روسیه می‌تواند پیامدهای سیاسی داخلی ناشی از تهاجم ناموفق (حداقل تاکنون) را با ترکیبی از سانسور، سرکوب و... کنترل کند اما دولت بایدن به دلیل فشار کنگره، مجبور به تشدید سیاست خود در رابطه با روسیه شده بود که در حال حاضر، در معرض خطر دعواهای سیاسی آن‌ها قرار گرفته و به نظر می‌رسد که کنگره با همین دعواها، تعیین‌کننده مسیر سیاست خارجی بایدن شده است.

شکست دیپلماسی

یکی از اهداف سیاست خارجی دولت بایدن، تحقق دیپلماسی بود؛ در واقع، یک هدف اصلی در این زمینه داشت که آن‌هم ارتباط با چین و جدا کردن مسیر آنان از روسیه بود (پارک کردن روسیه)، هرچند می‌بینیم که دولت بایدن در برقراری دیپلماسی با قدرت‌های بزرگ، به خصوص چین شکست خورده است. البته هنوز سردمداران آمریکا،

امیدوار هستند و پس از یک سال شکست، همچنان در تلاش‌اند تا این مسیر شکست را به پیروزی تبدیل کنند.

ادامه دادن با ابزارهای توخالی و نمادین

وقتی که پکیج مذکور را در کنار هم می‌گذاریم، متوجه می‌شویم که دولت بایدن، تنها یک استراتژی

پیش رو دارد تا همین بار کج را به سمت و سوی مقصد ببرد (البته که بار کج به مقصد نمی‌رسد) و آن این است که آمریکا منافع خود را چون گذشته با ابزارهای توخالی و شعارهای چندین دهه از جمله خلع سلاح، حقوق بشر، تغییرات آب‌وهوا و... دنبال کند؛ اما به احتمال زیاد، هنوز جو بایدن متوجه نشده که این ابزارها، کارآمدی خودشان را از دست داده‌اند و جهان، متوجه شعارهای توخالی آن‌ها در این مسیر شده، زیرا مؤلفه‌هایی وجود دارد که نشان می‌دهد، ادامه دادن با این ابزارهای توخالی و فریب‌دهنده، کارایی خود را از دست داده است و مهم‌ترین آن‌ها عبارت‌اند از:

- حمله روسیه به اوکراین و افزایش انبوه سلاح‌های هسته‌ای و متعارف چین، امید آن‌ها را برای کنترل تسلیحات و خلع سلاح به سمت فروپاشی کشانده است؛
- برنامه اقلیمی آن‌ها به دلیل ناهماهنگی کامل، سقوط

کرده است، زیرا آن‌ها دیوانه‌وار در حال تعقیب نفت و گاز در سراسر جهان هستند. به طوری که حتی متحدان پروپاقرص آن‌ها، از جمله عربستان سعودی بار در درخواستشان برای تولید بیشتر نفت، مخالفت کرده است؛

- چین با اعلام برنامه‌هایی برای توسعه معدن زغال سنگ داخلی تا ۳۰۰ میلیون تن در سال و ایجاد ذخایر زغال سنگ ۶۲۰ میلیون تنی - که فاجعه آب‌وهوایی به همراه دارد- آن را به پایان رساند و دولت بایدن، نتوانست در مقابل آن، اقدامی انجام دهد؛
- جنگ با تروریسم، یکی دیگر از مؤلفه‌هایی است که سیاست خارجی بایدن را با بحران مواجه کرده، زیرا در حال حاضر، به بیشتر کنشگران جهانی ثابت شده که ادعای جنگ با تروریسم آن‌ها، با هدف گسترش تجاوزگری و غارت در منطقه بوده است؛

- ویروس کرونا، تنش آمریکا و چین، جنگ اوکراین و...، نابسامانی‌های اقتصادی را به وجود آورده و به فشارهای تورمی، دامن زده است. از طرف دیگر، پیامدهای گسترده تحریم‌های روسیه و اقدامات تلافی‌جویانه این کشور، به افزایش تورم قیمت کالاها کمک کرده است و به نظر می‌رسد، نابسامانی اقتصادی در آینده، گزینه‌های دولت جو بایدن را در خارج از کشور محدودتر کند و در عین حال، جایگاه سیاسی آن را تضعیف کند.

جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا با این‌که وعده بازگرداندن آمریکا در جهان و ترمیم روابط آن با متحدانش پس از دوران پرآشوب ترامپ را سر می‌داد، همچنان با گذشت تقریباً دو سال از ریاست جمهوری اش، این دولت را با بحران‌هایی از کابل تا کیف، مواجه کرده است. البته جو بایدن تلاش کرد تا روابط با متحدان

در اروپا را ترمیم کند، اما این تلاش‌ها، تحت الشعاع حمله روسیه به اوکراین قرار گرفت. همچنین، روابط آمریکا و چین با اتخاذ رویکرد تندرانه بایدن در قبال رقیب ابرقدرت خود، همچنان رو به وخامت پیش می‌رود. از این رو، پیش‌بینی می‌شود که در آینده، این دولت همچنان با این بحران‌ها به پایان برسد، زیرا روند مذکور، نشان می‌دهد که بحران‌ها حداقل در کوتاه مدت، قابل حل شدن نیستند.

منبع:

<https://foreignpolicy.com/2022/01/20/biden-foreign-policy-report-card-russia-china-afghanistan/>

<https://goodwordnews.com/crisis-for-bidens-chaotic-foreign-policy/>